

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký, pracoviště Ústí n/L

Prokopa Diviše 6, 400 01 Ústí nad Labem

Čj.: ČOI 18101/19/2400/0793/24/R/PL/Če
Spis zn.: ČOI 89812/18/2400

V Ústí nad Labem dne 14. 2. 2019

ROZHODNUTÍ

Česká obchodní inspekce, Inspektorát Ústecký a Liberecký, se sídlem v Ústí nad Labem, věcně příslušný dle ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (**dále jen „zákon o PHM“**) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (**dále jen „zákon o přestupcích“**), v řízení zahájeném podle ust. § 78 odst. 1 a 3 zákona o přestupcích, ve spojení s § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004, správní řád, v platném znění (**dále jen „správní řád“**), rozhodl v souladu s ust. § 93 a násl. zákona o přestupcích,

takto:

I. Obviněná: Shell Czech Republic a.s., sídlo: Antala Staška 2027/77, 140 00 Praha 4, IČO: 158 90 554, se uznává vinnou z porušení právních povinností, kterých se dopustila, když porušila:

ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnila tím skutkovou podstatu správního deliktu dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM tím, že

při kontrole provedené dne 9. 7. 2018 na čerpací stanici Shell umístěné na adrese 430 01 Chomutov, ul. Vinná zahrada 1/13, prodávala pohonnou hmotu – Bezolovnatý benzín Natural 95 (BA 95 Super), nesplňující požadavek na jakost stanovený v ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, v platném znění (**dále jen „vyhláška o PHM“**), neboť podle Zkušebního protokolu č. 22209 ze dne 11. 7. 2018 a Inspekční zprávy č. 1755/2018 ze dne 12. 7. 2018 společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., byla ve sledovaném ukazateli jakosti oktanového čísla u odebraného vzorku č. BA 95 Super specifikace 102/24/18/V zjištěna výzkumnou metodou (OČVM) hodnota oktanového čísla s výsledkem **94,1** po korekci a motorovou metodou (OČMM) zjištěna hodnota oktanového čísla **84,2** po korekci, přičemž normou ČSN EN 228+A1 je povolena minimální hodnota oktanového čísla 95,0 u OČVM (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN ISO 4259 činí **minimálně 94,6**) a minimální hodnota oktanového čísla 85,0 u OČMM (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN ISO 4259 činí **minimálně 84,5**), čímž prodávaná pohonná hmota ve zkoušených ukazatelích nevyhověla limitním hodnotám ČSN EN 228+A1.

II. Za spáchání výše uvedeného správního deliktu se obviněné ukládá:

dle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o PHM ve spojení s ust. § 46 odst. 1 zákona o přestupcích **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesáttisíckorunčeských).

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán

hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněné společnosti **ukládá povinnost uhradit náklady řízení** paušální částkou ve výši **1 000 Kč** (slovy: jedentisíkorunčeských).

Uloženou **pokutu** je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB, Praha 1, č. ú. **3754-829011/0710**, variabilní symbol **1107932418**, konstantní symbol **1148** (převodním příkazem), **1149** (poštovní poukázkou);

paušální částku nákladů řízení je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. **19-829011/0710**, VS **1107932418**, KS **0378** (převodní příkaz), **0379** (poštovní poukázka), **obojí dle ust. § 46 odst. 2 zákona o přestupcích ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

Odůvodnění

Při kontrole inspektory ČOI provedené dne 9. 7. 2018 na čerpací stanici pohonných hmot Shell umístěné na adrese 430 01 Chomutov, ul. Vinná zahrada 1/13, kterou v době provádění kontroly provozovala obviněná společnost Shell Czech Republic a.s., sídlo: Antala Staška 2027/77, 140 00 Praha 4, IČO: 15890554, byly odebrány 2 vzorky prodávaných pohonných hmot, zapečetěné a označené čísly, k ověření jakosti podle vyhlášky o PHM. Vzorek pohonné hmoty nafta motorová (specifikace vzorku 106/24/18/V) ve zkoušených ukazatelích vyhověl limitním hodnotám ČSN EN 590+A1.

Ze Zkušebního protokolu č. 22209 ze dne 11. 7. 2018 a Inspekční zprávy č. 1755/2018 ze dne 12. 7. 2018 společnosti SGS Czech Republic, s.r.o. (akreditovaná zkušební laboratoř), Divize paliv a maziv, U Trati 42, Praha 10, vyplynulo, že vzorek pohonné hmoty BA 95 Super č. 102/24/18/V nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 228+A1 v ukazateli jakosti OČVM a OČMM, kde naměřené hodnoty 94,1 a 84,2, nedosáhly stanoveného minima, přičemž normou ČSN EN 228+A1 je povolena minimální hodnota oktanového čísla 95,0 u OČVM (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN ISO 4259 činí minimálně 94,6) a minimální hodnota oktanového čísla 85,0 u OČMM (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN ISO 4259 činí minimálně 84,5), čímž prodávaná pohonná hmota ve zkoušených ukazatelích nevyhověla limitním hodnotám ČSN EN 228+A1.

Dne 9. 7. 2018 byl inspektory ČOI sepsán Úřední záznam Id. kód 241807090405401 o odběru vzorků pohonných hmot, který po sepsání podepsala odběru vzorků přítomna vedoucí čerpací stanice [REDAKCE]. O odběru kontrolních vzorků byl dne 9. 7. 2018 dále sepsán Protokol o odběru vzorků pohonných hmot č. 241807090405401, který za kontrolovanou osobu podepsala vedoucí čerpací stanice [REDAKCE].

Dne 11. 7. 2018 se inspektoři opakovaně dostavili ke kontrolované čerpací stanici, kde po zjištění, že od doby odběru vzorků dne 9. 7. 2018, které byly odebrány v době od 10:45 do 11:30 hodin, bylo již dne 9. 7. 2018 v době od 11:52 do 12:58 hodin k původnímu množství benzínu BA 95 Super dotankováno 6 900 l tohoto benzínu, proto bylo upuštěno od uložení dalšího opatření. O tomto kontrolním zjištění byl inspektory ČOI sepsán dne 11. 7. 2018 Úřední záznam Id. kód 241807110404802, který podepsala přítomná pokladní čerpací stanice [REDAKCE].

O provedené kontrole sepsal inspektor ČOI dne 1. 8. 2018 Protokol o kontrole Id. kód 241808010404801, se kterým byla kontrolovaná osoba prokazatelně seznámena prostřednictvím datové zprávy dne 6. 8. 2018 společně s přípisem ze dne 1. 8. 2018 Čj. ČOI 99181/18/2400 a zároveň byla poučena o právu na podání písemných námitek. Proti kontrolnímu zjištění neuplatnila ve stanovené lhůtě žádné písemné námítky.

Dne 17. 8. 2018 byla správnímu orgánu doručena písemnost „reakce na protokol o kontrole sp. zn. ČOI 89812/18/2400, č. j. 99181/18/2400“ s vyjádřením kontrolované osoby, ve které uvádí:

„Společnost Shell Czech Republic a.s. se sídlem Antala Staška 2027/77, 140 00 Praha 4, IČO 15890554 obdržela dne seznámení s protokolem o kontrole sz. Zn. ČOI 89812/18/2400, Čj. 99181/18/2400 ze dne 1. 8. 2018, jehož součástí byl protokol o kontrole vedený pod identifikačním kódem 241808010404801. Ke kontrole a jejím výsledkům podáváme následující vyjádření.

Bylo provedeno kontrolní šetření, a to dne 9. 7. 2018 na provozovně společnosti Shell v Chomutově, Vinná zahrada 1/13. Byly odebrány dva vzorky pohonných hmot, a to Diesel FuelSave, který splnil požadavky stanovené platnými právními předpisy a Natural FuelSave, který požadavky platných právních předpisů nesplnil v parametrech OČMM a OČVM. Druhá kontrola dne 11. 7. 2018 kontrolní odběry neprováděla, protože v mezidobí došlo k novému závozu pohonných hmot.

V rámci členských společností České asociace petrolejářského průmyslu jsme byli informováni, že dodávky automobilového benzínu s oktanovým číslem 95 vyskladněné rafinerií v Litvínově nebyly dodávány bez vad tak, jak bylo uváděno v atestech výstupní kontroly. Bez zbytečného odkladu po zjištění nesrovnalostí jsme kontaktovali dodavatele pohonných hmot, společnost Unipetrol RPA s.r.o., se sídlem Litvínov – Záluží 1, PSČ 436 70, IČO 27597075. Aktuální kvalita pohonných hmot dodávaných společností Unipetrol RPA s.r.o. se současně projednávala na České asociaci petrolejářského průmyslu, kde byla společnost Unipetrol požádána o přípravu rozboru situace kvality pohonných hmot.

Společnost Shell provádí pravidelná testování prodávaných pohonných hmot v rámci programu Pečeť kvality prostřednictvím akreditované laboratoře SGS Czech Republic, s.r.o. a zakládá si na kvalitě prodávaných pohonných hmot na svých provozovnách. Z tohoto důvodu byla velmi nepříjemně překvapena, že pohonné hmoty z rafinerie v Litvínově od dodavatele – společnosti Unipetrol RPA s.r.o. nespĺňovaly kritéria stanovená právními normami.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o jediný případ v síti čerpacích stanic Shell a navíc pochybení nebylo prokazatelně způsobeno společností Shell, žádáme, aby bylo k těmto okolnostem přihlédnuto.

Podepsán místopředseda představenstva spol. Shell Czech Republic a.s. Ing. Igor Kuruc“.

S ohledem na obsah písemnosti toto správní orgán vyhodnotil jako vyjádření k události a kontrolnímu zjištění kontrolované osoby, nikoliv jako písemné námítky proti kontrolnímu zjištění uvedených v protokolu o kontrole.

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolu a výsledku zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 SŘ vydal dne 15. 11. 2018 příkaz Čj. ČOI 137704/18/2400/0793/P/PL/Če, kterým obviněné uložil pokutu ve výši 50 000 Kč.

Příkaz byl obviněné společnosti doručen datovou schránkou dne 15. 11. 2018.

Proti příkazu obviněná společnost v postavení účastníka řízení dne 19. 11. 2018 (na ČOI doručeno prostřednictvím držitele poštovní licence dne 22. 11. 2018) podala včas písemný odpor, kterým se příkaz zrušil, a řízení pokračovalo.

Obviněná v písemném odporu proti vydanému příkazu uvádí:

*„Proti Příkazu tímto společnost Shell Czech Republic a.s. podává ve stanovené lhůtě **odpor**.*

I. Společnost Shell Czech Republic se za žádných okolností nezbavuje ani nezbavovala své odpovědnosti, kterou jí ukládá zákon a pravidelně sleduje a monitoruje kvalitu pohonných hmot na čerpacích stanicích. Naším hlavním a dlouhodobým cílem je prodej kvalitních pohonných hmot spotřebitelům. Tento cíl zajišťujeme prostřednictvím akreditované laboratoře SGS Czech Republic a.s., a to na základě dlouhodobého smluvního vztahu tzv. Programu Pečetě kvality. Přikládám všeobecné podmínky programu Pečetě kvality, které stanovují podmínky účasti na tomto programu. Společnost Shell Czech Republic a.s. prodává svým jménem a na svůj účet pohonné hmoty na 144 čerpacích stanicích na území České republiky. Ročně nechává odebrat cca 1.000 vzorků a z toho cca 70 – 100 vzorků cílených a zbytek namátkových. Pro potvrzení našeho tvrzení předkládáme seznam provedených testů za měsíc říjen

2018 včetně zkušebních protokolů a inspekčních certifikátů za část měsíce listopadu 2018. Žádný z odebraných vzorků nevykazoval vady, a tudíž odpovídá kvalitě stanovené platnými právními předpisy. Domníváme se tedy, že pravidelným a častým prováděním odběrů a vzorkování pohonných hmot na čerpacích stanicích společnosti Shell Czech Republic a.s. vynakládáme dostatečné úsilí k tomu, abychom minimalizovali případná rizika v kvalitě pohonných hmot.

II. Současně si dovoluujeme připomenout, že společnost Shell Czech Republic nakupuje pouze a výhradně pohonné hmoty od zaručených dodavatelů, a to od společnosti Unipetrol RPA, s.r.o. a Čepro a.s., což jsou společnosti, které mají vlastní akreditované laboratoře. Předpokladem dodávek od těchto společností je nákup kvalitního zboží v souladu s platnými právními předpisy. Ačkoliv společnost Shell Czech Republic a.s. nenakupuje od jiných dodavatelů než od těch vlastních akreditované laboratoře, dodávka benzínu Natural 95, která byla stočena na čerpací stanici v Chomutově, Vinná zahrada vykazovala nižší oktanové číslo, než je stanoveno právními normami, a to číslo 94,1, ačkoliv měla vykazovat oktanové číslo 94,6. Společnost Unipetrol RPA, s.r.o. v souladu s touto skutečností podalo vysvětlení svým přípisem ze dne 16. listopadu 2018, ve kterém potvrzuje, že si je vědoma odchylky od předepsané normy oktanového čísla a popisuje opatření, které přijala, aby se podobná situace neopakovala.

III. Máme však za to, že šlo skutečně o minimální odchylku od předepsané normy s minimálním rizikem pro spotřebitele či životní prostředí.

IV. Na základě výše uvedených skutečností žádáme, aby byl příkaz vydaný Českou obchodní inspekcí, Inspektorátem Ústeckým a Libereckým, pracoviště Ústí nad Labem **zrušen** a při dalším rozhodování bylo přihlídnuto k výše uvedeným skutečnostem. Současně žádáme, aby bylo na společnost Shell Czech Republic a.s. i nadále nahlíženo, že se vědomě nedopustila porušení povinnosti stanovené v ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM.

Podepsána Mgr. Iveta Hamrová“.

K podanému odporu byly obviněnou společností Shell Czech Republic a.s. doloženy přílohy:

1. kopie plné moci
2. Všeobecné podmínky Programu Pečeť kvality 2010
3. přehled odebíraných zkušebních vzorků za měsíc říjen 2018
4. inspekční certifikáty číslo 2990/2018, 2991/2018, 2992/2018
5. zkušební protokoly čísla 27159-27160, 27165-27167, 27230-27232
6. přípis k příkazu ČOI čj. ČOI 137704/18/2400/0793/P/PL/Če.

Jako příloha 6. písemného odporu byl přiložen přípis společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o., se sídlem Záluží 1, 436 70 Litvínov, IČO: 275 97 075, ze dne 16. 11. 2018 adresovaný České obchodní inspekci, inspektorátu pro kraj Ústecký a Liberecký, Prokopa Diviše 1386/6, Ústí nad Labem k příkazu Čj. ČOI 137704/18/2400/0793/P/PL/Če.

Společnost UNIPETROL RPA, s.r.o. k závěrům kontroly sděluje, že: „coby výrobce paliva je si vědoma drobné odchylky od předepsané normy oktanového čísla, kterou zjistila při pravidelných kontrolách, přičemž však zdůrazňuje, že tato nižší hodnota oktanového čísla v žádném případě nemohla způsobit poškození motoru vozidel. Opakovaným stanovením oktanového čísla u sady referenčních vzorků bylo zjištěno, že se tento pokles v řádech několika desetin projevil až po určité době od výroby omezené šarže benzínu Natural 95, a proto nebyl při expedici zaznamenán.

Neprodleně po zjištění odchylky přijali opatření, aby minimalizovali dopady, které mohou být tímto ojedinělým jevem způsobeny.

I přes shora uvedené společnost UNIPETROL RPA, s.r.o. potvrzuje, že jakožto výrobce pohonných hmot včetně automobilového benzínu Natural 95 zaznamenala u omezeného množství šarží ze své výroby pokles oktanového čísla v hodnotách deklarovaných v citovaném příkazu ČOI.

Podepsán Ing. Ján Benovič - Senior manažer pro Klíčové zákazníky.“

K tomuto správní orgán uvádí, že účastník řízení sice uznává své pochybení, ale neuvádí žádné nové skutečnosti, kteřé by ho vyvinily z protiprávního jednání, jenž je mu kladeno za vinu. Nepředložil tedy žádné argumenty, které by měly změnit právní názor správního orgánu, a ten neshledal ani žádné jiné důvody pro změnu právní kvalifikace a výše uložené pokuty popsaneho správního deliktu.

Dne 10. 12. 2018 bylo obviněné společnosti odesláno Vyrozumění před vydáním rozhodnutí Čj. ČOI 159453/18/2400, které bylo obviněné společnosti doručeno prostřednictvím datové schránky dne 11. 12. 2018 s poučením obviněné, coby účastníka řízení, o jejich právech s tím, že prvoinstanční orgán vydá v této věci po opětovném prostudování spisového materiálu včetně posouzení podané odporu, nové rozhodnutí, a to dle ust. § 93 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 67 správního řádu. Obviněná společnost měla možnost uplatnit svá práva účastníka řízení, přičemž **ve stanovené lhůtě žádné právo neuplatnila.**

Podle ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM:

„Pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, lze prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami“.

Podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM:

„Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1“,

Dle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o PHM lze právnícké osobě uložit pokutu do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. a) vyhlášky o PHM:

„Požadovaná jakost je splněna, odpovídá-li motorový benzín ČSN EN 228 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Podle přílohy č. 1 k vyhlášce o PHM - Ukazatele jakosti motorového benzínu 1) – environmentální specifikace pro paliva určená pro vozidla vybavená zážehovými motory:

„1. Oktanové číslo výzkumnou metodou stanovuje mezní hodnotu minimálně 95 a za 2. Oktanové číslo motorovou metodou 85.“

Podle ČSN EN ISO 4259 po zahrnutí nejistoty měření mají příslušné hodnoty činit **minimálně 94,6 a 84,5.**

Protože správní orgán považoval skutkové zjištění za dostatečné a proti obsahu protokolu a výsledku zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, podle ust. § 93 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 150 odst. 3 správního řádu, vydal toto rozhodnutí.

Podle ust. § 10 odst. 2 zákona o PHM při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům.

Správní orgán provedeným dokazováním, ve kterém posuzoval shora uvedené podklady, dospěl k závěru, že obviněná **Shell Czech Republic a.s., sídlo: Antala Staška 2027/77, 140 00 Praha 4, IČO: 15890554**, dne **9. 7. 2018** na své čerpací stanici pohonných hmot Shell, umístěné na adrese **430 01 Chomutov, Vinná zahrada 1/13**, prodávala benzín BA 95 Super, který nevyhověl limitním hodnotám ČSN EN 228 v ukazateli jakosti OČVM a OČMM, kde naměřené hodnoty 94,1 a 84,2 nedosáhly stanoveného minima 94,6 a 84,5. Tím obviněná nepochybně porušila ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnila skutkovou podstatu správního deliktu podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM.

Správní orgán i nadále považuje skutková zjištění za dostatečná a odpovědnost obviněné za plně prokázanou.

Způsob spáchání správního deliktu spočívající v prodeji pohonné hmoty nesplňující jakostní kritéria považuje správní orgán za typický pro uvedený druh deliktu, a proto jej nehodnotí ani ve prospěch, ani v neprospěch obviněné.

Správní orgán uvádí, že sledování a monitoring složení a jakosti prodávaných pohonných hmot a následný rozbor zajišťovaný akreditovanou osobou je jedním z předpokladů ochrany spotřebitele a současně znamená omezení rizik nebo způsobení majetkové újmy.

Závažnost správního deliktu hodnotil správní orgán především vzhledem k hledisku závažnosti případných následků tohoto správního deliktu. Správní orgán vychází z ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o PHM, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1. Prodávající tedy nese objektivní odpovědnost za jakost jím prodávaných pohonných hmot, to znamená, že pro vznik jeho odpovědnosti není rozhodující zavinění. Stačí pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní správní delikt. Zjištěný správní delikt má charakter deliktu ohrožovacího. Postačí, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Z tohoto pohledu správní orgán zjištěnou odchylku zhodnotil tak, že jde o pochybení méně závažné, čemuž odpovídá výše uložené sankce.

Odpovědnost obviněné společnosti za přešůpek (prodej pohonné hmoty nesplňující požadavky zvláštních právních předpisů) je objektivní odpovědností, tzn., že správní orgán nezkoumá zavinění, což potvrdil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. července 2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, kdy uvedl: „Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce“.

Této odpovědnosti se obviněná tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání takovéto pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu, ale může kladně ovlivnit případnou sankci, kterou za porušení ukládá správní orgán, a to v případě, pokud by správnímu orgánu doložila takové podklady, které by mohly prokázat, že příslušné odchylky zapříčinil jiný subjekt.

K takovému postupu ze strany obviněné došlo, jak uvedeno v písemném odporu proti příkazu ČOI, když doložila vyjádření společnosti Unipetrol (coby výrobce paliva), která potvrzuje, že u omezeného množství šarží automobilového benzínu Natural 95 ze své výroby, zaznamenala pokles oktanového čísla v řádech několika desetin. Ani tato informace a zjištění však nezabavuje prodejce odpovědnosti za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinnosti prodávat paliva v požadované jakosti. V rámci hodnocení však vzal správní orgán tuto skutečnost mírně ve prospěch obviněné.

Objektivní odpovědnost je tu dána z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění konkrétních osob by bylo velmi obtížné a zdlouhavé. Z důvodu zjednodušení postavení příslušných správních orgánů při ukládání sankcí podnikatelským subjektům je proto právní úprava přešůpků podle zákona o PHM a dalších zákonů založena na objektivní odpovědnosti nebo také „odpovědnosti za výsledek“ na rozdíl od odpovědnosti podle trestního práva. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě. Je potom na obviněné, zda bude případné „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravních soukromoprávních cestou. Správnímu orgánu byly ze strany obviněné předloženy podklady, které hodnotil mírně ve prospěch obviněné, musí však konstatovat, že tímto se obviněná nemůže zbavit odpovědnosti, jak výše uvedeno.

Správní orgán konstatuje a připouští, že při přejímce zboží (PHM) je omezena možnost obviněné zjistit skutečnost, zda dodaná PHM splňuje požadavky na její jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to ji nezabavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na

obviněné, aby si zajistila takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jejího případného protiprávního jednání, či zajistila příslušná opatření.

Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostního limitu došlo úmyslným nebo nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce.

V posuzovaném případě obviněná nijak neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila, např. že by před samotným prodejem benzínu BA 95 Super jakkoliv ověřila jeho kvalitu.

Správní orgán se zabýval následkem protiprávního jednání, kdy při nižším oktanovém čísle pohonné hmoty dochází ke zhoršenému spalování, riziku tvorby karbonových usazenin, snížení výkonu motoru a zvýšení spotřeby paliva včetně rizika poškození systému úpravy složení výfukových plynů. Dojít může až k mechanickému poškození hlavy válce, jejího těsnění, případně pístů. V tomto konkrétním případě však došlo pouze k mírnému poklesu oktanového čísla v řádech několik desetin, přičemž správnímu orgánu není znám žádný případ konkrétního poškození motorového vozidla v souvislosti s projednávaným porušením právní povinnosti, ačkoliv tuto možnost nelze zcela vyloučit.

Oktanové číslo je antidekonační vlastnost, tedy odolnost proti samozápalům, které se jinak negativně odráží na funkci motoru, jeho účinnosti a také poškozují jeho části. Proto je nutné si na tento aspekt dát pozor. Oktanová čísla tak vyjadřují odolnost paliva ve směsi se vzduchem proti samozápalu (který se projevuje jako tzv. „klepání“) při kompresi ve válci motoru.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem a laboratorním rozborem zjištěným hodnotám správní orgán vyhodnotil následek protiprávního jednání obviněné v její neprospěch.

Spotřebitel očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost, je však zcela odkázan na solidnost firmy a prakticky není schopen se bránit, neboť nemá možnost jakost pohonných hmot zkontrolovat. Pokud prodávající prodá nekvalitní výrobek, poškozuje tím spotřebitele, neboť kráčí jeho právo na výrobky prodávané v závazně stanovené jakosti.

Ve prospěch obviněné vzal správní orgán okolnost, že porušení právních povinností stanovené v ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM se obviněná dopustila poprvé (alespoň pokud jde o dobu spáchání správního deliktu vztahující se k případné recidivě).

Správní orgán přihlédl ve prospěch obviněné rovněž k tomu, že obviněná se správním orgánem řádně spolupracovala a snažila se prostřednictvím svých zaměstnanců poskytnout všechny požadované informace a potřebnou součinnost.

Správní orgán na základě hodnocení jednotlivých hledisek, ke kterým byl povinen přihlédnout při stanovení výše pokuty, považoval správní delikt za **méně závažný**.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlednutí k okolnostem ve prospěch a v neprospěch obviněné a úvahy správního orgánu, byla obviněné uložena pokuta při samé spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí. Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře obviněné, tedy byla pro ni nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní.

Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoli zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Správní orgán rozhodl o uložení správního trestu ve formě pokuty, neboť ta by měla obviněnou přimět k přijetí takových opatření, která by zabránila opakovanému porušení stanovených povinností. Uložená pokuta by tak měla mít účel jak sankční, tak i preventivní. Pokuta byla stanovena při samé

dolní hranici zákonem stanovené sazby, takže ji nelze považovat za likvidační. Její výše zcela odpovídá zjištěnému porušení zákona o PHM a také pokutám uloženým v obdobných případech.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti správního deliktu i zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení. Hlavním účelem uložení sankce ve formě pokuty je důrazně upozornit obviněnou na povinnost dodržovat při své podnikatelské činnosti ustanovení veřejnoprávních předpisů.

Povinnost uložit účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, nahradit náklady řízení paušální částkou, je stanovena ust. § 79 odst. 5 správního řádu. V tomto řízení je tato zákonná podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1 000 Kč v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce v Praze prostřednictvím inspektorátu Ústeckého a Libereckého se sídlem v Ústí nad Labem. Nebude-li podáno odvolání v uvedené lhůtě 15 dnů a nebude-li peněžitá pokuta a náklady řízení zaplacený do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, budou vymáhány.

Nebude-li pokuta zaplacena do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, bude vymáhána příslušným exekučním orgánem.

Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem